

KANADSKÉ LISTY

Second Class Mail-Reg. No. 3088

BOX 520, POSTAL STATION D, TORONTO 9, ONTARIO, CANADA M6P 3K1

No. 7-8., Vol. 16., 1. srpna-August 1st, 1982.

The Treaties of Rome

Twenty-five years ago statesmen from six European countries — among them Konrad Adenauer, Paul Henri Spaak and Josef Luns — signed the Treaties of Rome on the Capitol in the "Eternal City". The European Coal and Steel Community had been established in 1950. In Rome it was followed by the European Economic Community and Euratom. Later, all three formed the European Community.

Never since the founding of the United States of America has there been a comparable attempt at the free union of so many countries and so many people. Today the European Community has some 300 million inhabitants. They are still Germans, French, Italians, Dutch, Belgians, Luxembourgers, Irish, Danes, Britons and Greeks. But the freedoms which the Community gives them — from the right of domicile to a choice of products from all EEC member countries for personal or economic use — has long since turned them into much more: Europeans.

Naturally, they are primarily "economic Europeans". They pay into or profit from: the customs union, the common agricultural market, the regional and social fund, and the institutions for research and development. The Community's administrative apparatus is the European Commission in Brussels. The money that it receives and distributes comes from customs revenues from foreign products and from a share of the value added tax that is collected. And there is always a dispute, especially at the present time, as to the amount that each country should pay into and receive from the Community. The Federal Republic of Germany is the biggest "net contributor" to the EEC. In 1981 it

transferred five billion marks to Brussels. But over 50% of Germany's exports go to EEC countries. So ultimately there's profit. Today the European Community is the biggest trading power in the world. It even ranks in front of the United States and far ahead of Japan. A common currency system more or less ensures monetary stability. An extremely expensive common agricultural policy affords protection against food shortages and ensures that they do not turn into catastrophes — not only in the EEC but even in the Third World and, as we saw not so long ago, also much nearer home in Poland.

That is one side of the European Community. An economic bloc has emerged which, even in times of economic crisis, ensures that a disaster like the Great Depression of the thirties with all its terrible political consequences will not occur again. The Treaties of Rome of 1957 with their emphasis on efforts to achieve economic unity and the institutionalization of the work of unification have in fact exactly counteracted the realization of a politically united Europe. They have formalized Europe without bringing about political unity.

Seen against the background of history, 25 years is not a long time. So it would be quite imprudent to expect too much from the Treaties of Rome and the European Community. But attempts are already being made to break down nationalist concepts. The task facing everyone on our continent is to develop the concept of a free Europe, which was introduced far too one-sidedly a quarter of a century ago, into a structure that will become a bigger and safer fatherland for all of us.

Odešel velký přítel Československa

V Bostonu zemřel v neděli 18. července věhlasný znalec slovanských jazyků a literatur, zaslužilý profesor Harvardovy univerzity - **Roman Jakobson**. Narodil se v Rusku v roce 1897 a ve dvacátých letech přišel do Prahy s první sovětskou diplomatickou misí. V Československu zůstal, sblížil se s předními českými básníky a spisovateli, stal se ústřední součástí českého literárního života a na Masarykově univerzitě v Brně hájil svou vědeckou dráhu, která jej přivedla k vrcholům světové lingvistiky. Na Jakobsona, na jeho přínos české jazykovědě a literatuře a na jeho osudy v Československu zajímavě vzpomíná básník Jaroslav Seifert ve své nedávné knize "Všechny krásy světa" (vydalo nakl. Sixty-Eight Publishers v Torontu v roce 1981). Když v kritické hodině před příchodem nacistů prchal Jakobson z Československa, loučil se se Seifertem těmito slovy: "Byl jsem v této zemi rád a byl jsem tu i šťasten. A jestliže to potěší, řeknu ti, že se cítím Čechem a je mi smutno." Jakobson zamířil přes Skandinávii do Ameriky. Kolumbijská univerzita v New Yorku mu nabídla Masarykovu stoličku československých studií, na níž Jakobson vykonal mnoho užitečného pro československou věc za války i po ní. V roce 1950 přešel na Harvard a současně se stal i profesorem na Massachusetts Institute of Technology. Na obou vysokých učeních dosáhl těch nejvyšších post. O Československo se nikdy nepřestal zajímat. Uvedl moderní českou a slovenskou literaturu na americké univerzity a český jazyk mu sloužil jako prostředek pro vědeckou analýzu, z níž vyplynula jeho fonologická teorie, jejímž je zakladatelem. Projevoval solidaritu s literáty pronásledovanými nynějším režimem v Praze a pozvedl svůj hlas na obranu Charty 77, hnutí za lidská práva v Československu. vp

Sdružené čs. organizace zvou na PROTESTNÍ SHROMÁŽDĚNÍ

proti okupaci Československa sovětským vojskem před 14 lety.

Místo: u pomníku na Masaryk Town—Scarborough

Pátek 20. srpna v 7:00 P.M.

Přeloženo z původně plánovaného místa před radnicí.

Kabul is still occupied by the Soviets BUT "Radio Free Kabul" is a voice of freedom and hope for millions of Afghans. Each new transmitter costs £1,000. (Thirty-six are needed)

Please, send your donations to:
"Radio Free Kabul" U.K. Committee
c/o Coutts and Co., 1 Old Park Lane,
London W1Y 4BS.

Vladimir Budovsky

RADIO FREE KABUL

Neposlušní Rumuni

... Trpezlivost národa za režimu Novotného bola u konca a národ musel nejako prejavíť svoj nesúhlas a odpor. Táto nepripravenosť, tento náhly výbuch svedčí, že išlo o odpor zdola, o odpor samotného národa. Nehol to Dubček ani Svoboda, ani ostatní komunistickí vedúci, ktorí to pripravovali a viedli. Oni sa s udalosťami, proti ktorým sa postavíť nemohli, proste len svezli. Nás v exile zásah Sovietov neprekvapil. Sovieti Československo potrebovali. Potrebovali jeho priemysel, jeho prírodné i hospodárske zdroje, jeho strategické postavenie a nemohli za žiadnu cenu pripustiť akúkoľvek formu jeho uvoľnenia zo svojich pút, už i len z prestížnych dôvodov. Západ, t.j. západná Európa nepredstavovala žiadne nebezpečie pre ich zábery. Z Ameriky mali bezpečné zprávy, že invázia nevyvolá žiadny nepriaznivý obeh oficiálnych miest. Revolúcia — lebo v podstate išlo o akúsi revolúciu — bola potlačená sovietskymi tankami a Sovieti si tak trvalým vojenským obsadením zaisťovali všetko, čo chceli a potrebovali...“ Dr. Mikuláš Ferjenčík

Vzhľadom k tomu, že zásoby rumunské ropy se bližie ke konci, a Rumunsko nemá dostatok devíz na nákup stále dražšie nafty ze zahraničí, rumunská vláda se nedávno rozhodla začít s obsáhlým programem výstavby jaderných elektráren. Jako jediná země Varšavského paktu nebude Rumunsko budovat svůj jaderný program na voroněžských jaderných elektrárnách (reaktorech typu VVER-440 resp VVER-1000), ale na jaderných elektrárnách kanadského typu CANDU, kterých má být do roku 1995 postaveno 20. Tyto reaktory, jejichž výkon je 660 MWe, pracují na přírodním (tedy neobohaceném) uranu — Rumunsko tak bude nezávislé na SSSR co se týče dodávek obohaceného uranu.

Pro ČSSR je rumunské rozhodnutí zvláště zajímavé: čs. technici a energetici po dlouhé a podrobné diskusi v letech 1966-68 totiž také dospěli k názoru, že čs. jaderná energetika by měla být založena ne na reaktorech voroněžského typu, ale na reaktorech CANDU. Toto pečlivě zvážené rozhodnutí bylo po sovětské okupaci změněno — v roce 1969 rozhodla čs. politická místa, že v budoucnu se bude čs. energetika orientovat jen na reaktory typu Voroněž.

Když se SSSR dozvěděl o rumunském rozhodnutí, přiletěl do Bukurešti předseda Státního výboru pro mírové využití atomové energie Petrosjanec a snažil se změnit rumunský názor. Pochodil jen částečně: po dlouhých diskusích se Rumunsko rozhodlo koupit od SSSR pouze jeden voroněžský reaktor modernějšího typu (VVER-1000).

Kanadské Listy

INDEPENDENT MONTHLY
IN CZECH AND SLOVAK LANGUAGES.

Řídí redakční rada.

Články, objednávky inserátů, opravy
adres a předplatné lze poslat na:
"KANADSKÉ LISTY", Box 520,
Station "D", Toronto, Ont. M6P 3K1.

Pokud jsou články podepsané, nemusí
se redaktor ztotožňovat s jejich
obsahem.

Předplatné na 1 rok:

Kanada a USA ... \$ 10:00
zámoří lodí ... \$ 12:00
zámoří letecky ... \$ 15:00

LIDÉ MEZI NÁMI

Guelph je příjemné
městečko v Ontariu,
asi hodinu cesty
autem od Toronta.
Naši čtenáři si pa-
matují, že tam ne-
dávno dávali Sme-
tanovu operu "Dvě
vdovy". Žije tam
několik desítek
našich krajanů, vě-
tšinou z posrpnové
vlny. Někteří našli obživu na tamní
univerzitě nebo vysoké zemědě-
lské. Nestorem našich je poúnorový u-
prohlík Jan Klapka, býv. tajemník so-
ciálně demokratického parlamentního
klubu v Praze. Poznal už před komuni-
stickým pučem v únoru 1948 proradnou
hru čs. komunistů, snažil se proti je-
jich infiltraci a proti jejich takti-
kám jako tzv. pravice sociální demo-
krat bojovat a proto po puči byl nucen
svou vlast opustit. Odešel do exilu se
svou ženou a dcerkou Jiřinou. Kanady
se dočkali v uprchlickém lágru v Lu-
dwigsburku a usadili se v Guel-
phu. Paní Klapková odešla na věč-
nost před několika lety a stále
Honzovi Klapkovi chybí. Žije ne-
nápadně ve svém domku a těší se
ze své pěkné zahrádky. Také se
těší na to, že jeho přátelé za
ním přijedou, až bude příští rok
slavit své 80. narozeniny. MJ

ČESKOSLOVENSKÝ LEV

provedený ve 14K zlatě

Jako přívěšek k náramku, medailon,
jehlice do kravaty nebo do klopky.

Velikost 1 (ilustrovaná) — \$120 a daň
Velikost 2 (menší) — \$49 a daň

Veškeré opravy, předělávky,
odhady zlatých a stříbrných šperků

J. M. KLEIN - ZLATNÍK

5 Shuter St., Toronto 862-0807
(vedle MASSEY HALL) zasíláme na dobírku

ČSSR

STB našlo při prohlídce na faře čtyři
obrazy: prezidenta Husáka, Stalina, krá-
lovnou Alžbětu a prezidenta Reagan. „Nač
to“, ptá se estébák.

— Jsou to duchovní opory, vysvětluje
farář a říká: „Otče náš — ukazuje na Hu-
sáka — který jsi v nebi — ukazuje na Sta-
lina — přijd království tvé — ukazuje na
Alžbětu — buď vůle tvá na zemi — a
ukazuje na Reagana.“

*

Přiletí americké letadlo z New Yorku do
Prahy, kapitán se loučí s cestujícími a upo-
zornuje: Nařídte si hodinky o devět hodin
dopředu a kdo na nich má datum, o třicet
let zpátky.

IN MEMORIAM

KAREL ŠÁMAL

Srdce se chvěje nad tím, jak vzácní vlastenci v exilu
jeden za druhým náhle odcházejí do věčnosti

Pozůstalý exulant se vždy zastaví a zamyslí.

Co jedinečně dobrého bylo v odešlém!

Pověštinou se nám dostalo od každého za ta desetiletí
nějakého písemného projevu - knihy, stati či osobního
dopisu. V případě vlastence Karla Šamala by to bylo
jeho telefonické zavolání.

Kolik lásky k vlasti a touhy vykonat všechno pro její
nejlepší budoucnost se ukázalo v jeho hlase!

Kolik starosti o ochranu československých novin v exilu
a o soustavné varování veřejnosti před smrtelným
socialismem a komunismem!

Kolik předsevzetí vykonat svou povinnost vůči
republikánskému hnutí Čechů, Slováků, Rusínů a
ostatních národů střední Evropy.

Jaká to oddanost třetímu národnímu odboji.

Vzpomínka na čistý hlas vlastence Šamala dosud
zaznívá. Jako majitel mlýna a pily ve svobodné republice
Karel Šamal byl naprosto oddán myšlence svobodného
podnikání hospodářského a politického. Jako bratr
Josefa Šamala, redaktora někdejších Zemědělských
novin, Karel Šamal sloužil později novinářským zájmům
svého stavu v chicagském Hlasateli. Jako bývalý
politický vězeň Karel Šamal byl provždy nekompromis-
ním bojovníkem proti komunismu.

Vlastenec Šamal zdůrazňoval nutnost spolupráce mezi
nesocialistickými politickými stranami a vybudování co
nejaktivnějšího republikánského hnutí Československa.

Karel Šamal byl vzácnou, praktickou a prozřevou
bytostí. Jeho bojovný duch zůstává navždy mezi námi.

"Hlasatel", Chicago.

Libor Brom

T. G. MASARYK PRO VŠEDNÍ DEN

BOLŠEVICKÝ TEROR

Socialismus a sociální demokracie přijímaly od
začátku zásady Velké francouzské revoluce :
volnost, rovnost, bratrství. Tyto zásady byly
mravním základem socialistického hnutí a byly
nejsilnějším argumentem pracující třídy proti
vykořisťovatelským. Bolševici tyto zásady těžce
zradili a zrazují také mravní obsah socialismu a
zahazují jeho velkou sílu.

Volnost, rovnost, bratrství ! V Sovětském
Rusku není svoboda. Celý sovětský volební řád je
prostě iluzorní. Na počátku bolševického režimu
byl tisk poměrně volný, ale tou měrou jak se
zbolševizovala veřejná správa, byl tisk stále
potlačován. Tím ovšem Rusko ztratilo možnost
veřejné kritiky. Pravověrnost, to je přední starost
sovětské vlády právě tak jako za carského režimu.
Stranická zaujatost a zavislost je vybičována do
všech krajností; v nemocnicích jsou plakáty,
vyzývající k pogromům na menševiky a esery.
Krutost sovětské správy lze vidět na obrovském
počtu trestů smrti. Podle oficiální zprávy
revolučního tribunálu bylo jen za jeden měsíc, v
době od 15. června do 15. července 1920,
zastřeleno 893 osob. Ti všichni byli odsouzeni
mimořádnou komisí. Kolik lidí bylo kromě toho
zastřeleno na základě administrativních opatření,
není zde uvedeno. Třeba si představit, jak se
všechny procesy provádějí náhle, ledabyle a
stranicky.

Světová revoluce, 1925

Z KRAJANSKÉHO ŽIVOTA

JUDr. O. Maláč se 5.8. v Torontě dožil "72".
Blahopřejeme! -- Vláda Martinek a Hana Havlíč-
ková měli v Torontě svatbu. -- Jar. Sojka se u-
sadil v Surrey, B.C. -- Kdo zná adresu Oldřicha
Čerycha, který přišel do exilu po únoru 48?
Má žít kdesi v sev. Ontariu. -- V. Rechner se
přestěhoval z Burnaby do Coquitlam, B.C. -- Pa-
stor P. J. Kováč s paní se domnívají, že je za-
potřebí pracovat pro oživení náboženství v
zemích dočasně porobených komunisty. Další
podrobnosti: 264 Weston Rd., Toronto, Ont. M6N
3P5. -- Přítel se pokouší navázat ztracený kon-
takt s býv. letcem RCAF Jaromírem Daňkem, který
vlastnil hotel "Praha" v Edmundstonu, N.B. --
Paní Michalíková, která působí na čs. konzulá-
tu v Montréálu, není pro své chování populár-
ní; říkájí jí "Rudá saň". -- Pavla Vitvarová a Jar.
Havrdka emigrují v září z Bayreuth do Calgary. --
Knotovi zapouštějí s úspěchem kořeny v Edmonto-
nu. -- Jiří a Ejka Kovaříkovi přesídlili z Vernon
do Nelson, B.C. -- Kriha Egona Bondyho "Invalidní
sourozenci" získala cenu Egona Hostovského za
rok 1981. -- Jiří Láša se s rodinou přestěhoval z Niagara Falls do
Bramalea, Ont. -- Ethnické skupiny pocházející se zemí pod kom. vlá-
dou působí na starostu a radní města Vancouver, aby vypověděli sym-
bolickou družbu s městem Oděsou. -- Čs. let. akrobat Lad. Bezák působí
v Mississauga. -- "Uxbridge Times Journal" otiskl článek inž. K. Buzka

o nedávno zesnulém čs. diplomatovi Jar. Šejnohovi.
Je nadepsán "A life of a true patriot". -- Líba Šan-
dová a Honza Štafl, oba z Toronta, byli oddáni 10.
7. -- Členové krajanského čtenářského klubu ve Van-
couver, B.C. označili "Kan. Listy" za "neunavující a
zajímavé". -- Paní Stella Zajícová zemřela v Mon-
tréálu 26.5. Byla m. j. aktivní v Čs. - husitské círk-
vi v Montréálu. -- "70" se dožil 9.5. krajan Jan
Fellman z Toronta. -- 2.6. přednášel v Montréálu mu-
зикant Jiří Traxler, poúnorový exulant. -- Zasláno:
"Česká zdravotní sestra, působící v Dánsku, má zá-
jem přijít do Kanady pracovat pro ženu, která po-
třebuje ošetřování a cestuje. Mluví česky, dánsky
a částečně anglicky. Odpovědi na adresu: prof. P.
Grof, MD, P.O. Box 585, Hamilton, Ont. -- P. Alois Křivá-
nek se stará také o "Cook's Creek Heritage Museum".
Pomáhá mu A. Wenzbauer. Nachází se poblíž Dugald,
Man. Tel. č.: 444-2248. -- Karel Čermák z Mississauga
vyhrál v Lottario 150.000 dolarů. -- 7 bankerních
hal pro 50 až 500 osob pronajímá B. Vtípil, 751-15
15 / Scarborough /. -- "NIBOWAKA", krajanský klub mi-
rovníků přírody, rybářů a lovců v Torontě přijímá
nové členy. Dotazy: Bob Moravec, 488-0985.

... Zahraniční návštěvník, který se
prochází pražskými ulicemi a pro-
hlíží si výlohy obchodů, by jen stě-
ží uvěřil, že tato země byla před
válkou nejméně na stejné úrovni
industrializace jako Rakousko a
dokonce převyšovala tehdejší Itá-
lii a Dánsko. PAUL LENDVAI
(Financial Times)

Novým vedoucím redaktorem čes-
koslovenského vysílání Svobodné
Evropy se stal dlouholetý pracov-
ník Josef Schneider. Nový šéfre-
dator je znám jako nestraník a
patří po léta k vyrovnaným, klid-
ným, a klid vyzařujícím redaktorům.

Pražské uzenářství

638 Queen St. West,
TORONTO, ONT. M6J 1E4

Majitel: J. Pichlik
Tel.: 364-1787

Osobní půjčky na nejnižší úrokovou míru
Speciální vklady - Šeková služba

KAMPELIČKA

CZECHOSLOVAK TORONTO
CREDIT UNION LTD.

740 SPADINA AVENUE • TORONTO
ONTARIO M5S 2J2

Telephone: 925-0557

Úřední hodiny: V pondělí a v pátek od 10 do 7 hod.
Úterý, středa, čtvrtek, 10 do 5 hod.

75 let J. Foglara

Bylo to po únoru 1948 a v duchu školních tříd a chodeb začínala být znečištěna makarenskovo-kámskými praktikami a myšlenkami marxismu-leninismu. Náš katecheta mohl však stále ještě docházet na své hodiny. Jednoho dne neotevřel katechismus nebo biblickou dějepravu a místo toho nám začal předčítat z neznámé knihy. Nepodařilo se mu ji sice v dalších týdnech dočíst do konce, ale jsem přesvědčen, že semeno, které zasel, poznamenal přítomné chlapce a děvčata na celý život. Kniha se jmenovala Hoši od Bobří řeky.

Zepětá-li se snad čtyř pět generací českých mužů a žen, který z domácích spisovatelů je nejvíce ovlivnil, většinou odpoví, že Foglar. Dnešní pětáctýletníci, čtyřicetníci a mladší, - to znamená Rychlé šipy, bobříky a záhadu hlavolamu. Společným jmenovatelem tu jsou srdce prostá tihdini či jiné nenávisť než te ke zlu a bezpráví, láska k přírodě, přátelství, pomoc slabším, věrnost, osobní čest, tvůrčství.

Autor Rychlých šípů, Jaroslav Foglar, se dožil 6. července 75 let.

Mýtus, živá legenda, klukovská romantika? Foglarovy časopisy, bobříkovské brožury, barevné kartičky s pokyny, jeho knihy se staly významní pojíkanou jen opravdovým přátelům. Byla to oza uprostřed bída myšlenek a lidských vztahů. Pokračovali jsme v klubech a bratrstvech, družinách a oddílech, někdy téměř otevřeně jako ministranti nebo organizování turistů a sportovců, jindy po setmění a v tichu, daleko od světa častušek, závazků a nástěnek nebo povinných demonstrací. Znali jsme celé pasáže z paměti a týdeník Vpřed, který vycházel za jeho života v nákladu 250 tisíc výtisků, se stal na generace pojmem, tak jako před ním Mladý hlasatel a junák. Foglarův Vpřed rozbíhl hnutí čtenářských klubů, kterých bylo na 15 tisíc. Bojovali jsme o Žlutý kvítek, odznak rytířskosti a přirodní moudrosti. Každá generace má svoje a troufám si říci, že ty dnešní skeptické pětáctýctníčky zaujalo „pražské jaro“ teprve ve chvíli, kdy se v trafikách objevily reprinty starých seriálů o Rychlých šípcech. Texty od Foglara, kresby Jana Fišera.

Na jafě 1960 se v Praze ještě konal skautský proces s tresty kolem pěti let. Foglarova Chata v jezerní kotlině sice už vyšla v Polsku, ale v Praze teprve o čtyři roky později mohou literární teoretici diskutovat o vlivu Foglara na mládež. Roku 1965 otiskuje časopis Pionýr na pokračování Hochy ad Bobří hory, ale akce byla po zázahu svazáckého tajemníka Zavadiła zastavena. O několik měsíců později mohla konečně Mladá fronta vydat toto dílo knižně.

Jaroslav Foglar věnoval svůj život mládeži jako teoretik - časopisecký redaktor a spisovatel - i jako praktik - organizátor, instruktor a vedoucí. Roku 1968 byl plně "rehabilitován" ale o dva roky později už zase mizí jeho knihy z veřejných knihoven. Dnes se mezi mládeží opisují nebo přefotografávají a také my, na ráborech a letních školách na Západě, z nich předčítáme. Sociologická studie, která by podpořila tvrzení o výchovném významu Foglarů, doposud chybí. Ale zůstává skutečností, jak napsal jeden exilový redaktor: "Chlapci a děvčata loví dle bobříky a hledají svou jezerní kotlínu. Při zkoušce moudřejšího života, uzavírají velká přátelství a snaží se být vzorní, ušlechtilí a pravdomluvní. Ve starých čtvrtích hledají Stronginga a ježka v kleci. Prožívají své dětství s poselstvím Foglarových hrdinů v srdci. A tak, jak se o tom zpívá v jedné písničce, věří, že se z jara navrátí, že svobodníci a čistí pýjdou dál a směřný bude ten, kdo se jim smál." (C.P.)

"Č. Slovo".

LIDOVÉ KROJE
ČESKOSLOVENSKA

Jitka Staňková

Šardičané /Moravské Slovácko/.

ZAJÍMAVÁ KNÍHA

býlé typy, zejména na středním Slovensku (Zvolen, Liptov, Západoslovenské Kopanice), ale i mimořádně krásné kroje-
vé kompozice (Lužná, Myjava, Polomka). Lidové kroje se lišily krajově, ale také svou funkcí. Bílá nevěsta z Detvy se po
svatbě stává ženou s černou zástěrou a
šepcem. Blatský kroj, který se v Čechách udržel až do 90. let minulého sto-
letí, dopřává i starším ženám umnný za-
vitím hlavy bohatě vyšívanými plenyami
zvláštní okázalé důstojnosti. Blízký kozác-
ký kroj od Tábora, podobně jako polický,
jsou už umeňenější, ale ve své skladbě
klasičké. Ze slováckých krajů povít svěží
buzemnosti i dokonalou proporcí vyváže-
nosti kroj vířňovský i kunovický. Oba se
líší typem rukávové, výšivky i krajky. Také
dětí nosily kroje, nejprve jen prosté košil-
ky, ale už ve školním věku diferencované
podle krajů. Čestní koldmici, hanácké krá-
lovňický, valašští pastýři a detvanští ogari
měli typické obléčení.

V Čechách a na západní Moravě dožil lidový kroj po polovině 19. století, na východní Moravě se přestal dělně nosit po první světové válce, podobně jako na Slovensku. A přece můžeme i dnes obdivovat zvláštnosti lidových krojů při mimořádných slavnostních příležitostech — majových veselích, národních dožinkách, státní reprezentaci. Zároveň v Čechách musíme jít za originální krojů do muzeí, na Moravě a Slovensku stačí leckde ještě navštívit starodávnou svatbu nebo hody. Lidové celostátní slavnosti s mezinárodní účastí ve Strážnici, Východně, Detvě, Bratislavě, Strakonickách, nebo i místní slavnosti v Kroměříži, Velké nad Veličkou, Tverdonicích, Rožnově pod Radhoštěm aj. jsou každým rokem přehlídkou poetické krásy lidových krojů, obdivovaných námi i cizinci.

Kultura českého a slovenského lidu se rozvinula do plné krásy v době národního obrození. V té době se totiž vyrovnal rozdíl mezi uměním vysokým a lidovým zejména ve svém výrazu. Nadání prostých lidí a mužů na vsi visloko umělecké formy a zvláštní výtvarný názor do celé řady projevů. Bylo to například polychromované dřevěné plastika, malovaný nábytek, lidová keramika, ale i lidová architektura. Zcela zvláštním způsobem se formovala poezie tvůrů, barvců v lidovém výtvarném, ale zejména slavnostním kroji.

Lidový kroj je složen z mnoha součástí z různých materiálů a různou výzdobou. Nejstarší typy krojů se šily jen z domácího materiálu, lněného a konopného plátna i vlněného sukna se sporadickou barevnou ornamentální výzdobou. Pozoruhodným oděvním materiálem byl i kanafas, který nosily ženy i dívky. Stovky vzorů produkovali tkalci na různých místech Čech a Moravy. Na vědní den i na svátek se nosil v Čechách i na Slovensku také modrotisk. Kanafas i modrotisk jako lidový vzor přelšel v původních i nových podobách až do současnosti.

Vpravdě výtvarnými díly nejvyšších to-rem byly lidové výšivky a krajky. Kdysi pracovali totiž lidové výšivačky a krajář-ky pro panský dvůr a kostel. Když povolil feudální útlak, po zrušení roboty, objev-ly se na lidovém oděvu ty nejkrásnější vý-šivky a krajky. Podle pansků a různých krajů se lidové kroje různily. Původní bí-loželvěné, rezně či černé kombinace zá-kladních vzorových typů se na výšivkách a krajkách rozvinuly v pestrou paletu ba-rev i tvarů. Lidoví tvůrci si osvojili i nové, složité postupy výroby, stříhově úpravy oděvu. Satník se obohatl o nové vzácné kusy oděvu. Ženské kroje se lišily délkou sukní, výškou pasu, úpravou hlavy, sítí-hem rukávů a korduly, punčochami, síťevicemi, výškou podpatků a přirozeně barvou, formou i typem výšivky. Mužské kroje neměly sice tolik variant, ale přece se odlišovaly šifkou a délkou kalhot, je-jejich materiálem, kvalitou a barvou (ko-ženky z černé a žluté jelenice, nohavice z rezně housň a blazeného sukna), šif-kou a délkou rukávů, sítíhem vest, kabá-ťů, kožichu a velmi často tvarem klobo-ků. Spolehlivým poznávacím znakem typu kroje byla a dosud je výšivka na límci, prsou, pasu, nohavičích, nebo aplikovaná ozdoba kožíšku.

Před rokem 1850 bylo v Čechách 17 výrazných krajových oblastí, na Moravě více než čtyřicet. Na samém Moravském Slovácku jich bylo ještě začátkem 20. století 27. Slovensko, dělené dříve podle 16 stolíc, udrželo do konce 19. století staro-

SPOLEČNOST PRO VĚDY A UMĚNÍ

*Chystáme se na XI. Sjezd Čs. Společnosti pro vědy a umění na univerzitě v Pittsbu-
ghu, Pa., v Ústavu pro Mezinárodní Studie, ve dnech 28. až 31. října 1982.*

Přednášky začnou ve čtvrtek 28. října odpoledne. Večer je Vzpomínková oslava Národního svátku 28. X. v Československé Jizbě univerzity.

Zdámáte členy SVU, aby se vás přihlásili k programu Sekce "Čtení z nových prací českých, slovenských a anglických autorů". Pošlete text svého příspěvku nejpozději do konce září. Čas jednotlivé přednášky 15 až 20 minut, psané na stroji, ob řádek. Organizátorkou programu Sjezdu je dr. Zdenka Pospíšilová, která svěříla Sekci "Čtení" - na předešlých Sjezdech vedené prof. R. Šturmem - podepsanému.

Doufám, že se většina z přednášejících v Sekci "Čtení" zúčastní Sjezdu v Pittsburghu osobně a upřímně se těším na shledanou.

S přátelským pozdravem:

Adresa: 381 Bedford Park Ave.,
Toronto, Ont. M5M 1J9.
Tel. /416/ 787-3566.

Jan Alois Mráček
Komerč.inž. Praha 1923

Polštění le věc důvěry

Přes 30 let služby naší
veřejnosti s největší ka-
nadskou životní pojišťovnou

**SUN LIFE
OF CANADA**

VLADIMÍR VÁLEK, Č.L.U.
Senior Representative

Tel.: 232 1620

56 Aberfoyle Cr. Suite 400

Toronto, Ont.

/Proti Islingslon subway Station./

MAX 2W4

DIEPPE

Na okraj
masakru Kanadčanů
před 40ti lety.

Bilance útoku spojeneckých vojáků u Dieppe dne 19. srpna 1942 byla zhruba tato: z 5.000 vojáků bylo zabito 2.000, bylo zajato 2.000 a zbytek se vrátil do Anglie. Šlo hlavně o 2. kanadskou divizi, které velel gen.-major John H. /Ham/ Roberts. Byli to mladí muži z Hamiltonu, z Calgary, z Montreálu a z provincie Saskatchewan. Robertsovým nadřízeným byl velitel 1. kanadského armádního sboru gen.-poručík H.D.G. Crerar, jeho nadřízeným gen.-poručík /a pozdější maršál/ Bernard Montgomery. Nad ním rozhodoval šéf Combined Operations Lord Louis Mountbatten a hlavní

slovo ovšem měl Winston Churchill. Když bylo po fiasku,

FRANÇAIS!

Ceci est un coup de main et non pas l'invasion.

Nous vous prions instamment de n'y prendre part en aucune façon et de ne faire quoi que ce soit qui puisse entraîner des représailles de la part de l'ennemi.

Nous faisons appel à votre sang-froid et à votre bon sens.

Lorsque l'heure sonnera, nous vous averturons. C'est alors que nous agirons côte-à-côte pour notre victoire commune et pour votre liberté!

Tento letáček dávali kanadští vojáci civilistům v Dieppe. Vysvětluje, že nejde o invazi. Nabádá je, aby zachovali klid a aby nepomáhali spojeneckým vojákům.

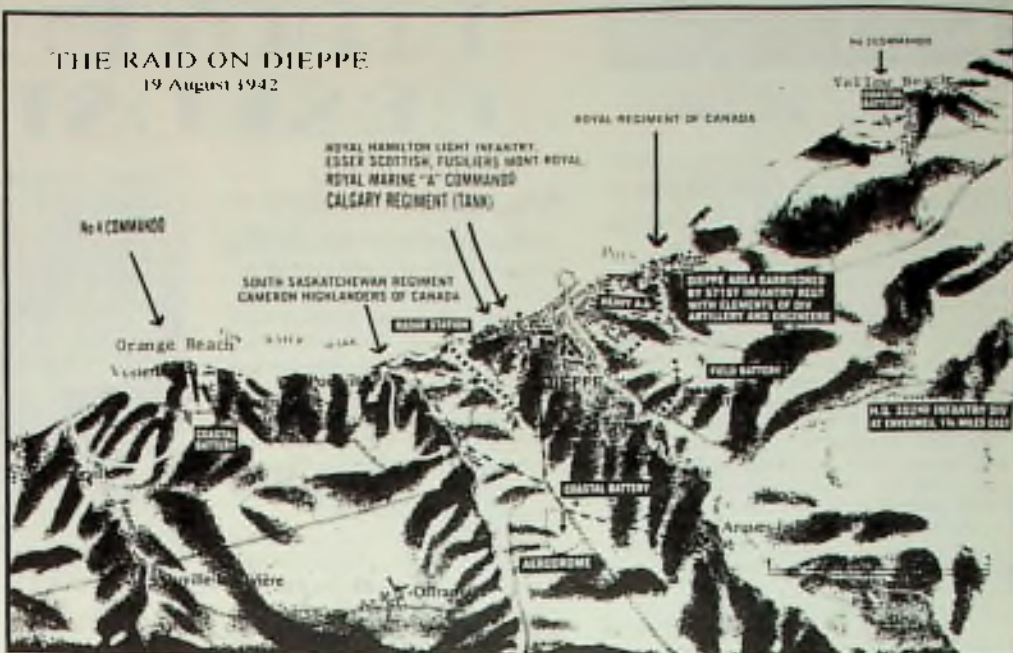

Zleva: Robert Vanier, Conrad LaFleur a Guy Joly, příslušníci pluku Fusiliers Mont-Royal, kteří byli zajati u Dieppe. Všem třem se podařilo uprchnout z vlaku, který je vezl do zajateckého tábora v Lamsdorfu v Německu. První se připojil k podzemnímu hnutí ve Francii a stal se jedním z vedoucích sítě, která pomáhala sestřeleným spojeneckým letcům zpátky do Anglie. Druhým dvěma se podařil návrat do Anglie.

Květen 1982: Autor reportáže a vydavatel t.l. /vlevo/ a spisovatel Bedřich Svatoš na kanadském vojenském hřbitově.

THE RAID ON DIEPPE 19 August 1942

všecko se jaksi svezlo na Robertse. Ten neměl žaludek na to, aby čelil všem obviněním, zůstal po válce v dobrovolném vyhnanství v Anglii a zemřel v 60. letech skoro zapomenut na jednom z ostrovů v kanálu La Manche. Oč vlastně šlo? V letech 1939 až do června 1941 SSSR vesele kolaboroval s Hitlerovou Třetí říší a dodával jí m.j. benzín pro nacistická letadla, která bombardovala Londýn, Coventry a poháněla nacistické ponorky v Atlantiku. Pak Hitler na svého věrného přítele zaútočil a na jaře roku 1942 na tom byla RA tak špatně, že hrozilo nebezpečí, že se zcela zhroutí. Stalin důrazně žádal od USA a od Anglie materiální pomoc a navíc vytvoření druhé fronty ve Francii, aby Němci museli přesunout některé své jednotky z SSSR jinam. Po diplomatických tahačích se nakonec našlo řešení podle receptu "vlk se nažere a koza zůstane celá". Angličané měli totiž až do té doby na mysli spíš obranu britských ostrovů a jen pomalu začali soustavně cvičit tzv. Commandos pro nájezdy na německá obranná postavení ve Francii. Nejúspěšnější takovou operací byl útok na St. Nazaire 28.3.42, při kterém byly zcela zničeny přístavní doky pro německé ponorky. Kanadští vojáci byli v Anglii několik měsíců, ale nic se nedělo, morálka klesala a proto jejich velitelé souhlasili s tím, aby se zúčastnili první větší operace, která se plánovala. Cílem nájezdu na Dieppe byla velká radarová stanice ve starém hradu, který se týčil hned na západ od dieppské hlavní pláže a sklad torpéd pro ponorky v hlavním přístavu. Podřadnými cíly bylo letiště a něm. vojenské velitelství v Arques. Před rozbřeskem ráno 19.8.42 přistály jednotky námořní pěchoty, hlavně Britové a pár Američanů, na "Yellow Beach" a "Orange Beach", aby zničily nepřátelská dalekonosná pobřežní děla. "No. 3. Commando" mělo u Berneval jen částečný úspěch a skoro všichni útočníci padli. "No. 4. Commando" u Vesterival se probojovalo k bateriím, ochromilo je, ale muselo pro tvrdý odpor obránců a nedostatek střeliva ustoupit zpět k moři. Původně měla mít tato skupina asi 30 těžkých tanků typu Churchill, ale neměla ani jeden. Velitelé obou jednotek později svorně prohlašovali, že na rozdíl od jiných nájezdových operací, u Dieppe na ně Němci doslova čekali.. /Vysvětlení je zřejmě v tom, že původně byla operace v Dieppe plánována na květen, byla pro špatné počasí zrušena a tisíce kan. vojáků o ní mezi civilisty hodně mluvilo. Němečtí agenti v Anglii byli v té době velmi aktivní a navíc neuniklo něm. letectvu velké soustředění námořních plavidel vhodných pro vylodění v jihoanglických přístavech. / Půl hodiny po námořní pěchotě se vylodily kanadské jednotky u Puys a u Pourville, kde byly něm. pobřežní baterie středního kalibru, určené pro obranu hlavní pláže v Dieppe, jakož i protiletectvé baterie. To už svítalo a do bojů zasáhli stíhači RAF, včetně československých a polských perutí. /Živě tyto operace popsal v "Nár. Osvobození" účastník těchto bojů plk. let. M.A. Liškutin. /U Pourville útočníci pronikli několik kilometrů do vnitrozemí, pro nedostatek těžkých zbraní nemohli odolat protiútokům obránců a ustoupili k moři. Němci si brali na mušku hlavně radiotelegrafisty a důstojníky a tím vyvolali takový chaos mezi Kanadany, že v této chvíli měl gen. Roberts ze všech zpráv dojem, že všechna 4 "postranní" vylodění byla úspěšná a že zbývá obránce "dorazit" tím, že na hlavní pláži v městě přistanou nejsilnější kanadské jednotky, posílené Royal Marine "A" Commandem. Za bílého dne se tedy pokusily před samotným městem Dieppe vylodit tanky a pěchota. Němci byli pánem situace, nechali útočníky přijít do těsné blízkosti břehu a pak nastal masakr. Jenom přes hromady mrtvých kamarádů se několik jedinců dostalo přes hustý ostnatý drát do budovy Cassina a do několika ulic. Protože gen. Roberts stále neměl přesné zprávy, rozhodl se doplout na své velitelské lodi na místo bojů. Viděl tragickou spoušť, hořící tanky a -nařídil všeobecný ústup kolem 11 hod. dop. /což bylo původně plánováno/. V operaci dostali dva Kanadané "Victoria Cross". Za statečnost byl vyznamenán také polský torpedoborec "Slazak". Pro zajatce následovala krušná cesta "dobyččáky" do Slezska, hlad v táboře, kde byli navíc přes rok spoutáni na rukou a osvobození Rusy 2.5.45. Morální páteř zajatcům do té doby dávali hlavně četař H. Beesley a Padre Foote. Zajatci byli v radiovém spojení s Londýnem a operovali únikový tunel. MJ

Pomník padlým kanadským vojákům na atlantickém pobřeží u Dieppe a kanadský vojenský hřbitov poblíž Bois des Vertus, jižně od Dieppe, kde má být asi 1.000 hrobů.

A LA MEMOIRE DE
CEUX QUI PARTIS
DU CANADA, ONT
VERSE LEUR SANG
SUR LA TERRE DE
FRANCE EN COM-
BATTANT SOUS LA
BANNIERE D'UN
REGIMENT CANA-
DIEN FRANÇAIS
"LES FUSILIERS
MONT-ROYAL"

TROCHU HISTORIE

Je nám ctí, že dnes zařazujeme mezi přispívatele jednoho z nejznámějších čs. letců v bojích nad Francií v první polovině roku 1940, kpt. let. Františka Peřinu, který žije v Riviera, Arizona, USA. Je čestným členem ve franc. Association Nationales des As, t.j. asociace francouzských es. Jsou to stíhači piloti, co nad Francií sundali víc než 5 nepřátelských letadel. Asociace má 14 členů z I. světové války a 43 členů z II. světové války. Kpt. let. Peřina nám poslal tento článek:

NĚCO Z NAŠÍ ZAHRANIČNÍ LETECKÉ MINULOSTI. V roce 1970 v č. 55. leteckého francouzského žurnálu "ICARE", napsal můj bývalý velitel gen. J. Accart /nejvyšší generál ve výslužbě/ článek pod názvem "Un jour de Mai" - jeden den v květnu. V tom článku popisuje naše letecké boje 10. května 1940. Měl jsem to štěstí, že jsem byl přidělen k jeho letce 1/5 dne 1. prosince 1939. Tato letka reprezentovala Francii v roce 1937 na Mezinárodním leteckém dnu v Curychu ve Švýcarsku, kde jsem byl členem čs. vojenské letecké výpravy. V této mezinárodní soutěži letců se naše výprava dobře umístila. Byli jsme tenkrát francouzským pilotům představeni v jednom horském hotelu. Není divu, že při mém příchodu k jeho letce jsem byl kpt. Accartem a všemi piloty přivítán patřičně po francouzském způsobu - výborným šampaňským.

Ubytování jsem měl již zajištěno a tak hned druhého dne jsem zkusil několik přistání na polním letišti. Dále jsem měl nařízeno provést leteckou akrobacii. Tuto jsem provedl po našem způsobu doma a když na ukončení jsem s letounem P-36 /americký Curtis/ provedl obrácený přemet, to již bylo trochu moc. Třetí den jsem střílel na vlečný rukáv, kde jsem dosáhl 63 proc. zasažení. Tímto se skončil můj výcvik u letky a byl jsem ihned pokřtěn šampaňským na válečného stíhače jako č. 2. v roji velitele. Tímto úvodem se dostávám k tomu, co chci popsat.

Jako gen. J. Accart nazval svůj článek "Jeden den v květnu", já bych měl nazvat můj článek "První den v červnu".

Jsou asi 2 hodiny odpoledne dne 1. června 1940, den narozenin velitele. I v tak nevhodný den se kpt. Accart na mě podíval, přivřel jedno oko a s úsměvem neklidnějšího stíhačského pilota, jakého jsem kdy poznal, se mě zeptal: "Francois, půjdeme něco vyhledat?"

Nemusel se mě ptát dvakrát a já již vytahoval padák ze skříně. Pozdravil jsem se s několika dalšími čs. letci, s kpt. Vašátkem a npor. Vránou, kteří přišli k letce 12. 5. 40, a odcházím k mému letounu, který mechanici již připravují ke startu. Po úpravě popruhů a po motorové zkoušce se dívám na kpt.

Accarta a po jeho pokynutím hlavou se rozjíždíme po travnatém polním letišti. Po startu zatáčíme doleva k německým hranicím, při čemž nabíráme výšku. V rádiu hraje francouzskou hymnu a vidím, jak kpt. Accart si prstem taktuje. Jsme asi ve výši 3.000 m, směřujíc k Sedanu. Najednou se rádio odmlčuje a hlasatel hlásí, že asi 27 až 30 německých bombardérů letí podél východních francouzských hranic směrem k Marseille. Dalšího hlášení není třeba, protože kpt. Accart již zatáčí na jihovýchod. Letíme až ke švýcarským hranicím, avšak ani po půlhodinovém průzkumu žádné Bosche nevidíme. Velitel obrací letoun na západ a s největší možnou rychlostí směřujeme k letišti v Dijonu. Tam přistáváme, rychle naplňujeme stroje a ihned startujeme zase směrem k hranicím. To je již asi 4:15 hod. odp. Právě včas. Vpravo před námi vidíme jako malé mračno německé Heinkels a Dorniers, vracející se zpět do Německa. Nabíráme výšku, abychom mohli zaútočit s převahou výšky. Jsme asi 500 m výše a velitel začíná útok na levé křídlo sestavy. Němci otevírají palbu ze všech možných střeleckých věží. Vidím, jak velitel nekončí útok odpoutáním se, ale řítí se střemhlav dolů, jako bez vlády. Po střemhlavém letu asi 1.000 m, vidím, jak vyskočil a padák se otevírá. Ověřuji si místo, abych jeho sestřel mohl řádně ohlásit, jestliže se sám vrátím. Nabírám znovu výšku a útočím na letoun, kterým byl můj velitel sestřelen a s trochou štěstí se za něho přibližuji do vzdálenosti ne větší než 30 m. Dvě malé dávky ze čtyř kulometů a již vidím, že letoun nechává za sebou černou čáru oleje. Rychle vybírám do strany, abych se uhnul tomu oleji. Vidím, že se mu oba motory zastavily a tak další mojí pozornosti již nebylo třeba. Znovu nabírám výšku a vybírám si další dva Heinkels. Po několika krátkých útocích jsou tyto dva zasaženi a vidím, že se zastavenými motory snaží se klouzavým letem dostat se do Německa. V několika dalších mi-

Náš první sestřel 10. května 1940; Capt. J. Accart a por. let. František Peřina.

Na francouzském letišti v severní Africe. Zleva: por. let. František Peřina, neznámý francouzský letec a Ada Vrána.

nutách z jednoho vyskakuje posádka, padáky se otevírají a letoun potom ve spirále se řítí k zemi. Druhý ale stále ztrácí výšku a olej. Přidávám se k němu do skupiny, abych viděl, zda je úplně zneškodněn. Jsem jen asi 20 m na jeho pravé straně, když vidím, jak jeden z jeho kulometů se nenápadně otáčí a zaměřuje na mě. To neměl dělat, protože nyní na záchranu padáky nebylo pomyšlení. Podlétávám jej, zaměřuji a vystřeluji pořádnou dávku. Heinkel se obrací na záda v ohni a řítí se do prázdna. Zůstávám s ním až do dopadu v blízkosti, takže při výbuchu jen několik metrů před vchodem do jakéhosi malého zámku jsem jen taktak uhnul zadní částí letounu, která vylétla do výše asi 80 až 100 m. Dívám se na hodinky - je právě 6 hodin večer, kde se nalézám, nemám ponětí. Benzínu málo. Říkám si, že mám štěstí, že vidím slunce, které v 6 hodin musí být přesně na západě. Zatáčím tedy na západ, doufaje, že snad se na nějaké letiště dostanu. Jsem téměř bez benzínu, ale před sebou, jako by zázrakem vidím letiště Dijon. Motor začíná vynechávat a po chvíli se zastavuje. Od letiště mě odděluje řeka s poměrně velkými stromy na březích. Vidím malou mezeru mezi stromy, jediná možnost se dostat na letiště. Natlačím letoun až k zemi, abych s trochou rychlosti mohl naklonit letoun a mezeru mezi stromy prolétnout. Ani tomu nemohu věřit, že jsem dosedl na letiště, jen asi 30 m od řeky. Vylézám z letounu a již vidím, jak ambulance a benzinová cisterna se blíží ke mně. Když mně naplnili asi 100 litrů benzínu do nádrže, zazněl letecký poplach. Ambulance i cisterna ihned odjíždí, nechávají mě stát o samotě. Uzavřu benzinovou nádrž, roztočím startér, nahodím motor a bez jakéhokoliv povolení startuji, doufaje, že se dostanu na letiště v St. Dezie před soumrakem. Ale zase již jen s trochou benzínu a téměř za tmy vidím letiště, jen asi 30 km na západ od St. Dezie. Oblétávám, zatímco postavili tři osvětlená auta do trojúhelníku a pak přistávám. Teprve při přirolování k budovám si uvědomuji, že jsem notně umaven. Když velitel letiště zjistil, že jsem od letky 1/5 a že jsem Čech, přivedl české piloty Josefa Řehku a dva další, které jsem neviděl od odchodu z výcvikového střediska v Chartres. Po telefonickém rozhovoru s velitelem peruti 5 a po podání hlášení, jsem si pohovořil s našimi kluky o válečných zážitcích. Asi za 45 minut přijel velitel peruti 5 a s radostnou zprávou, že kpt. Accart byl nalezen v místech, které jsem i já označil, a že je živ. Zároveň potvrdil moje sestřely. Tím se končí jeden den v červnu.

Dodatek: Já sám jsem potom byl sestřelen 3. června, no to ale již byl další den..

S generálem Accartem jsem se setkal znovu po třicetiosmi letech, právě zase na jeho narozeniny, 1. června 1979 v Paříži. Blahopřál jsem mu k dvojím narozeninám, zvláště když mně ukázal, že dostal střelu skrze ochranné sklo přesně mezi oči. Tu tam stále ještě má, protože kdyby se ji lékaři snažili vyjmout, mohl by pozbyť nejméně jedno oko.

Generál let. James Accart. Mezi očima má dodnes jízvu po zásahu střelou, která je tam ponechána.

VZPOMÍNÁME

NA BRATRA JAROSLAVA VALENTU !

Letos 8. února tomu bylo 70 let, co se v Praze jako první a jediný syn narodil svým rodičům. Dne 24. října 1942 byl jeho mladý život ukončen v plynové komoře. Tatínek i maminka jej předešli; byli zastřeleni již v červenci 1942. Seznámili jsme se na zimní konferenci Studentského křesťanského sdružení /Akademické Ymky/ v Harrachově. Pak nastal ten hrůzný podzim 1938. Bratr dr. Jaroslav Valenta přišel v uniformě důstojníka mezi nás do biblické hodiny. V diskusi se zmínil o tom, že v zákopech na hranicích někteří Němci, dřevaři, byli věrní republice a chtěli za ni bojovat – to jsme tehdy těžko chápali. Když demobilisoval, stal se sekretářem Akademické Ymky. Přijel brzy do Turnova a s jeho pomocí jsme založili středoškolskou Ymku. Přijížděl často na přednášky, konal též biblické hodiny, někdy u nás také kázal. Zamílovali jsme si jej. Byl to bratr Valenta, náš bratr! Studenti byli nadšeni, někdy se jich sešlo až 70. Od počátku okupace pracoval v odboji. Seznámil se s turnovskými důstojníky, přinášel ilegální tisk, především časopis "V BOJ!". Organizoval přechod vojáků a důstojníků na druhou stranu. Jednou potřeboval větší obnos na tuto činnost. V Praze marně žádal známou osobnost o pomoc. Postěžoval si a druhý den jsem obešel několik našich věrných bratří; obnos asi 50.000 jsem mu odevzdal. Na chvíli bylo pomoheno. Poslední konference Akademické Ymky se konaly v našich sborech. Jinde už byly obavy z možných následků. V Nové Pace u bratra dr. Plecháče a u Glosů "Na Vyšehradě" se konaly schůze odbojářů. Také poslední vánoce a zakončení roku 1941 prožil v packé modlitebně. To byl již v ilegalitě. Mnohokrát jsem byl u něho v Praze. Tak jsem poznal jeho vzácné rodiče, též babičku, která pocházela z Vysokého nad Jizerou. Tam před školou stojí také její památník.

Na jaře roku 1942 jsem měl s Járrou schůzku v Praze v Pařížské kavárně. Nabízel jsem mu možnost duchovenské služby v Mladé Boleslavi. Jeho maminka mne o to velice prosila a já doufal, že získám pro Jednotu jedinečného pracovníka. On to však nepřijal. Vysvětlil mi, že by tím ohrozil Jednotu bratrskou i mou rodinu. Doprovodil mě na Vinohrady k domu, kde bydleli jeho drazí, sám odešel do neznáma... Naposledy jsem přespál v jeho pokojíku. Maminka plakala, modlil jsem se s ní za Járu.

Dne 28. května byl skutečně atentát na Heydricha. Příští noc byl bratr Valenta u sestry Šimsové zatčen. Na nárožích hlásily červené plakáty, že rodiče bratra Valenty byli zastřeleni pro schvalování atentátu. Tu hrůzu musel prožít, ale nezahlasil své spolupracovníky! Také na mne došlo 20. srpna. Gestapo mě v poutech odvezlo do Jičína. Přivedli i bratra Valentu. Měl obvázanou ruku; na Pančákovi přiskočil zábradlí a zranil se. Naše spoutané ruce se jen dotekem setkaly. Neřekl nic, čím by mě mohl poškodit. Jen jeho pohled byl nesmírně smutný... Ještě druhý den jsme se v "Pečkárně", v tzv. "Biografu" uviděli. Oba jsme čekali na další výsledky. On seděl blíže ke stěně, kde gestapáci otloukali tvrdé české lebky; stěna měla mnoho krvavých stop. To bylo naše poslední setkání na této zemi.

Dosud mne provází tichý, soucitný pohled těch dobrých očí... Dne 24. října 1942 odešel tento "Ctný rytíř" Pána Ježíše Krista z údolí smrti ku svému Paná a Veliteli. Ti, kteří stáli s ním v prvním sledu, nikdy nezapomenou!

Pavel Glos.

Poznámka redakce: Tento zajímavý článek jsme dostali od našeho věrného čtenáře Hynka Trhlíka z Carlton z Austrálie. V dopise poznamenal, že znal jak dr. Valentu, tak Pavla Glose osobně. Vzpomíná, že poznal dr. Valentu prvně v rodině česko-bratrského faráře Pavlinec v roce 1938. Za války byl br. Pavlinec členem organizace Obrana národa, skupiny "Anna" v Holešově. Jejím velitelem byl poručík Jan Marek, který byl postřelen Gestapem na nádraží v Bystřici pod Hostýnem a zemřel na cestě do nemocnice v Přerově. Na Velký Pátek roku 1941 na doporučení kurátora sboru br. Bohuslava Adámka se stal br. Trhlík členem skupiny "Anna" a umístěn s vědomím br. faráře Pavlinec od června 1942 do srpna 1944 jako spojka do Mirošova u Rokycan. Br.

Trhlík válku přežil a po převzetí moci čs. komunisty odešel do exilu. Žije v Austrálii. Br. farář Pavlinec byl v lednu 1945 také Gestapem zatčen a vězněn až do konce války v Terezíně. Zemřel v Praze dne 24. prosince 1949, na následky věznění a výslechů.

SOUKROMÉ HOTELY, zatím do počtu deseti pokojů byly povolány v Maďarsku. Slat tímto opatřením chce vyjit vstříc rozvoji turismu ze západních zemí

KGB DRŽÍ NITKY palestinského teroru. Tento poznatek izraelské zpravodajské služby potvrdili další zajatí příslušníci PLD, např. terorista Hadir, vyčištěný v Sovětském svazu. Podle jeho výpovědi je Jasir Arafat ve stálém kontaktu se sovětským velvyslancem v Bejrútu, který schvaluje dopodrobně všechny akce teroristů a koordinuje dodávky zbraní, materiálu i zpravodajskou pomoc.

V souvislosti s naším článkem o čs. generálovi H. Píkově na 1. straně min. čísla, nám jeden čtenář zapůjčil ze svého soukromého alba malý amatérský obrázek z jara roku 1946. Je na něm v okně vagonu vlevo, jako první zleva gen. Píka a třetí zleva maršál Tito. Vlak zastavil krátce na nádraží v Pardubicích, cestou do Prahy.

Rusové
ALE OPRAVDU
Přicházejí

OD 21. SRPNA 68 K DOČASNOSTI

Čertví, co to ty bláznivé Američany napadlo, natáčet svůj velkořím z posledních dnů druhé světové války „Most u Remagenu“ právě v Praze? A zrovna na jaře a v létě 1968! Bylo tam víc než padesát německých tanků s hákenkrajcem, dvojnásobný počet tanků amerických a tisíce statistik, oblečených do německých a amerických uniforem.

V Praze se místo hudebního festivalu, známého po celém světě jako Pražské jaro, odehrávalo jiné pražské jaro – mnohem a mnohem slavnější a velkolepější než nejslavnější a nejvelkolepější hudební festival světa. Takovou fugu nezahrál sám Sebastian Bach, co zahrál český lid komunistickým mocipánům. A žádný zpěvák nevyzpíval takovou píseň, jaká rozezněla srdce a duše českého národa. A naděje a touhy všech porobených národů pod sovětským imperialismem.

V této neopakovatelné a jedinečné atmosféře si Američané natáčeli svůj velkořím pár kilometrů nad Prahou. A do toho přišli Rusové. Se svými tanky a s miliónem okupačních vojáků. První, načež narazili, bylo padesát německých a dvojnásobek amerických tanků a tisíce statistik, oblečených do amerických a německých uniforem. Může se pak někdo divit, že jim nikdo nikdy nevymluví, že v Praze nebyla žádná kontrarevoluce, řízená z Německa a ze Spojených států amerických?

Můj moudrý profesor říkával, že každý má právo na svou denní dávku hlouposti. Budiž. Jenže hloupost je cosi neotřesitelného a neochvějitelného. Cokoli na ni zaútočí, na ni ztroskotá. Na světě prý dochází každou vteřinu k deseti srážkám – dopravním i povětrnostním. Nejstrašnější ze všech srážek je však srážka s blbcem. S hlupákem!

Hradní banket.

Užšímu kroužku v Praze akreditovaných diplomatů domínuje, se sklenkou drinku v ruce, soudruh prezident Ludvík Svoboda.

„Pánové,“ volá rozjařeně po x-tém přípitku, „já vám teď prozradím hluboké tajemství! — Spím zásadně v rukavicích. Proto mám, heleďte, ruce tak měkké!“

Obdivné výkřiky, dlouhotrvající potlesk. Jenom anglický velvyslanec mlčí. Teprve do nastalého ticha pronáší suše:

„Well, dedukuji správně, Vaše Excellence, domnívám-li se, že spíte také s kloboukem na hlavě?“

AMNESTY INTERNATIONAL O ČESKOSLOVENSKU

Již před několika měsíci poslala organizace Amnesty International prezidentu Gustávu Husákovi naléhavou výzvu, aby nechal přezkoumat zákony, které v Československu omezují svobodu informací, výzvě a pohybu. K výzvě byla přiložena sedmáctistránková zpráva o porušování základních práv a svobod v ČSSR (Czechoslovak Briefing Paper), včetně dokumentace o případech osob uvězněných pro své politické nebo náboženské přesvědčení. Zpráva o situaci, která použila dokumenty Charty 77 a VONSu, byla rozeslána organizacím pro lidská práva a veřejným činitelům na celém světě. Zabývá se také poměry v československých věznicích a metodami, používanými při vyšetřování a soudních přelíčeních. Kritizuje též, že československý komunistický režim nedovolil účast právnicků a pozorovatelů, které chtěla Amnesty International vyslat k soudním jednáním.

ORGANIZUJEME PRICESTOVANIE
Vašich příbuzných z Československa

a zariadíme Vám cestu na stretnutie sa s príbuznými v Maďarsku, Rumunsku a Bulharsku. — Vybavujeme aj zájazdy na juh — Florida, atď, ako aj na ostrovy.

Zmenáreň cudzích valút
Založené 1951. Majiteľ Harry HEITLER
COMPUTERIZED RESERVATION

WORLD TRAVEL SERVICE Limited
258 College St. (roh Spadina)
Toronto, Ontario M5T 1R7 / Telephone 979-2171

/Nejvystižněji popsala úspěch sokolského sletu ve Vídni čtenářka australských "Hlasů":/

Ráda bych Vám popsala několik překrásných dnů jubilejního sletu československého sokolstva v zahraničí.

Ve čtvrtek, 1. července se pořádala autobusová prohlídka Vídně pro Sokolky, aby se seznámily a městem. Večer pak v kostele "Karlskirche" byla sloužena slavnostní mše a chrámový koncert.

Pátek byl opravdu nabitý programem: V 8 hodin ráno se oficiálně zahájil slet, pak se celý den pořádala utkání v odbojové, byla otevřena sletová výstava

v hotelu "Posta", pořádala se autobusová výprava do bývalého koncentračního tábora Mauthausenu, kde byla odhalena pamětní deska sokolských obětí nacismu, při této příležitosti zůstalo mládežnické oko suché. Den vyvrcholil seznamovací večerem ve velké síni historické vídeňské radnice při návštěvě více než tisíce Sokolů. Dojemný projev měla m.j. také sestra Marie Provazníková. Při této příležitosti nám Vídeňáci ukázali, co je to rakouská "Gemütlichkeit". Stoly se prohýbaly pod mísami s prvotřídním jídlem, piva a vína bylo také víc než dost. K tanci vyhrávala vídeňská česká kapela, tančila krojovaná skupina, a tak myslím, že každý odcházel do svého hotelu vlahým večerem plným nadšení.

Sdělení redakce: Máme asi 120 fotografií z Mauthausenu a ze sletu. Reportáž přineseme v příštím čísle.

V sobotu 3. července se konaly sletové tělocvičné závody. V jedenáct hodin dopoledne byla slavnostně odhalena pamětní deska zakladatele Sokola dokto-

ra Miroslava Tyrše, v tělocvičně Sokola Vídeň 16. Při této příležitosti se mi podařilo se dostat k místostarostovi ústředí, inženýru Jiřímu Liznerovi, který je členem Sokola Vídeň 16 a on s velkou radostí řekl několik slov pro posluchače v Austrálii.

Dopoledne ve tři hodiny se konala přednáška o významu Sokolstva, která byla následovaná pozdravnými projevy zástupců přítomných organizací a spolků. Večer v 8 hodin jsme měli možnost shlédnout sletovou uměleckou akademii ve které účinkovali baletní soubor státní opery ve Vídni, švýcarské operní zpěváci; houslový virtuos Trnka zahrál sonátu J. Nováka, věnovanou sokolskému sletu ve Vídni, na klavír ho doprovázela jeho manželka. Hudbu obstaral šedesátičlenný sbor symfonického orchestru Rakouského státního rozhlasu a televizí. Zlatým hřebem programu byl pěvecký sbor vídeňských chlapců - Wienerwald Sängerknaben - kteří nám český zazpívali píseň "Teče voda teče". Všechno občerstvo povstalo, potlesk nebral konce a mnohé oko uronilo slzu.

V neděli -4. července - hlavní den sletu nás ráno přivítal zamračenou oblohou. V 8 hodin ráno začaly zkoušky, první bylo vystoupení členstva. Počasí mělo tak trochu připomínat zimu Melbourne. Právě když jsme nastoupili, přihnal se víchřice s deštěm, takže jsme promokli na kůži a stáli po kotníky ve vodě. Ostatní zkoušky z toho důvodu byly odvolány a odpoledne se jelo na ostro. Svátý Petr se nad námi smíloval a trochu ty mraky rozehnal, ale praporečníci měli

co dělat, aby v té víchřici udrželi vlajky. Myslím, že naše melbournská vlajka na to nejvíce doplatila, vítr nám ji zlomil. Ale byla to krása, pohledět na cvičící, na ty krásné barvy úborů, a myslím, že to nejkrásnější vystoupení bylo cvičení žen a mužů. Řady cvičenců a cvičenek zaplnily celý stadion. Potlesk a nadšení občerstva nebralo konce.

Velmi zajímavé bylo vystoupení župy rakouské, víceemné kus historie, vzpomínka na první slet před 100 lety, kdy cvičenci cvičili při rytmičkových povlech úderů na buben. Poté, promočení a zmrzlí jsme se vrátili do ubytoven, ale to všechno nás neodradilo od návštěvy sletové veselice na rozloučenou v paláci Auersperg. Tam se mi podařilo promluvit se starostou ústředí, bratrem Janem Waldaufem.

Slet skončil a v pondělí 5. července se celý den konal sjezd československého sokolstva v zahraničí. Pro ty, co nebyli ve výboru, se pořádaly různé zájezdy do zámku Schönbrunn, podle Dunaje, do Prátru, túra po Vídni, večer pak zájezd do známého Gruzingenu a v 8 hod. večer se vše zakončilo schůzí Výboru svazu sokolstva ve svobodném světě. Tam jsem požádala sestru Marii Provazníkovou, dvaadvacet let mladou Sokolku, aby promluvila k posluchačům českého vysílání v Austrálii.

Tím končí své řádky z Vídně a ještě bych Vám ráda řekla, že Slet v nás všech zanechal příjemný pocit soudržnosti a pospolitosti, že v nás všech probudil strastné naděje, naděje v lepší, svobodný svět a doufám, že se mi alespoň trochu podařilo přenést naše pocity domů, do Austrálie.

Nazdar a nashledanou.
Mirka Soustová.

Jiří Pospíšil:

DOJMY Z V. JUBILEJNÍHO SLETU VE VÍDNI .

V pozoru jsme stáli - hudba hymny hrála, Vlajky byly větrem rozevlátý.
"Kde domov můj?" nás všech se hymna ptala.
Blízko, tam za ostatními dráty.

Blízko tak, a přece v nekonečné dáli,
za horami křídla a nenávisti;
svobodu tam vězní, práva zaorali,
vládnou lži a násilím se jistí.

Sletová zni znělka - šiky vykročily.
Sokol žije! Hrdě zvedá hlavu.
Nepřátelům navzdor k svému spěje cíly,
příkladem jde vstříc: Ni zisk, ni slávu!

Nástupy a prostná, barev náhlé změny -
krása, která slety proslavila.
Silným patří zítřek, slabochům - jen snění;
tam se svět hne, kam se napře síla!

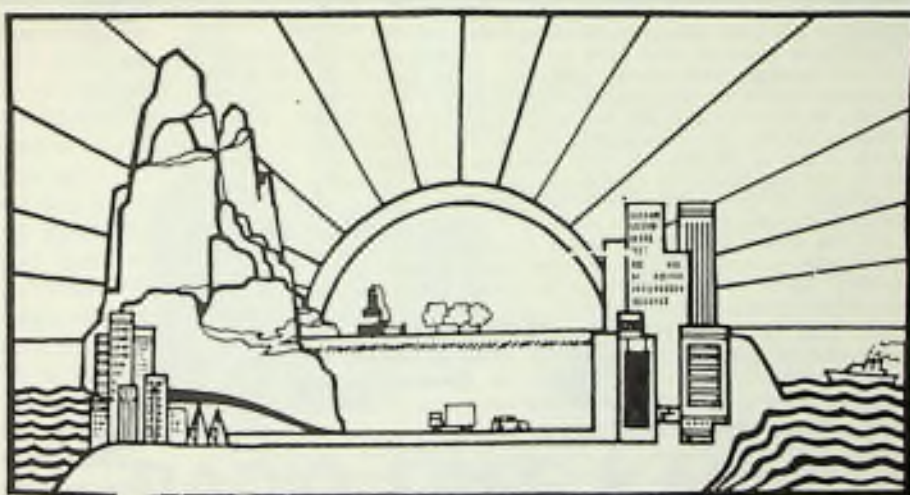
Dozněl slet a dojmy srdce přeplnují,
naděje však v jistotu se mění:
padnou dráty hanby, jež svět rozdělují,
skončí zloby noc, zas přijde rozednění.

Vídeň, 5.července 82.

Krátce po odhalení pamětní desky umučeným Sokolům a Sokolkám v Mauthausenu, promluvil také předseda Čs. Obce legionářské v zahraničí, major gšt. M. F. Kašpar. Vlevo je br. J. Waldauf, starosta Čs. Sokolstva v zahraničí, za ním pamětní deska.

Náležíte Kanadě

...a Kanada náleží vám

Kanada je vaše země. Každá její provincie, každé město, každá vesnice. Atlantické provincie na východě, naše okouzující oblast hlavního města, vysoko se tyčící Hory Skalisté a za nimi Západ.

Země s vrchovanou přírodní krásou; země jemností a prostého vyjítí vstříc; země nabízející pro dovolenou širší okruh očekávání než kterákoli jiná.

Poznejte letos jinou část své Kanady!

Canadá

Je toho tolik, co v ní můžete najít

Canadian Government
Office of Tourism

Office de tourisme
du Canada

DOPIS

O BUDOUCÍ STÁT

Nekomunističtí Češi, Slováci a Poláci žijící doma i v zahraničí by se měli seznámit s Polsko-Československou dohodou z 23. ledna 1942 a diskutovat možnost Česko-Slovensko-Polské unie, která by byla základnou pro vytvoření většího politického federálního celku ve střední Evropě. V důsledku dlouholetého trvání socialistických systémů v zemích středovýchodní Evropy, politické, ekonomické a jiné zkušenosti tam žijících národů jsou podobné. Je žádoucí, aby se po svržení sovětské nadvlády tyto národy rozhodly vybudovat nový, svobodný a spravedlivý politický systém, v němž by všem jednotlivcům byla ústavou zaručena lidská, občanská, politická, kulturní a ekonomická práva, včetně práva na svobodné soukromé podnikání. Jejich zeměpisná poloha, existence velkých národů na východě i na západě (tj. Němců a Rusů), a nutnost obnovit mocenskou rovnováhu v Evropě, vyžaduje existenci federace, v níž by všechny národy, i ty nejmenší, měly ústavně zaručenou politickou rovnoprávnost, spravedlivé zacházení, respektování jejich jazyků, kultur a národních individualit. Zrušení celních hranic přinese zvýšený hospodářský rozvoj, ekonomickou integraci a akceptování nadnárodních institucí v prakticky prováděném federálním státním zřízení. Budou-li pro to příznivé podmínky, státy středoevropské federace by se později mohly zapojit do federace celoevropské.

Dr. Josef Kalvoda

Šavý. -- Sokol Fr. Fiedler oslavil 3.1.t.r. v Paříži "82". Pochází ze Žďárek u Hronova. -- Jan Kuncíř nám sdělil, že zvláštní výbor am. sendtu studuje, zda Praha plní povinnosti vůči diachodním žijícím v USA. -- Vydavatel A.P. Pašek má novou adresu: Gartenstr. 5, 8102 Oberengstringen, Switzerland. Tel. 01-7500913. -- Hledá se p. Stein, co pracoval v RFE, dnes v Kanadě? -- V Londýně/Anglie/žije býv. hokejista Stadionu Podolí Jar. Rába. -- V Mnichově požádalo min. týden o azyl 14 čs. turistů. -- Jednota Orla Vídeň II. zvolila Karla Rybu starostou. -- Mluvíme republikánského hnutí v Austrálii je S. Pokorný, 40 Franklin St., Annerley, Qld. 4103. -- Mojmír Povolný, předseda VV Rady svob. Československa podepsal 27.5. v Londýně/Anglie/memorandum prez. Reaganovi, vedle zástupců Polska, Rumunska a Maďarska, když Reagan přijel do Anglie. -- Hledá se O. Rumreich-Austrálie? -- Josef Kudláček si v Kolíně otevřel českou restauraci. Adresa: Friesenstr. 58, tel. 136573. -- Český lékař Jiří Krause z Planě odešel do exilu s autem Aero 500 z r. 1931. Dostává za ně 60.000 DM. -- Hynek Trhlík se stal předsedou Nezávislé Jednoty bývalých čs. vojáků v Sydney, Austrálie. Čestným předsedou je pplk. J. Novák, MBE. -- Zastupitelstvo Rady svob. Československa zasedalo ve Vídni 3.7. za vedení M. Povolného, R. Fraštackého, Vlad. Krajiny, Martina Kvetka a Jaroslava Pecháčka. O činnosti ČSNS v Kanadě promluvil Jiří Corn. -- Josef Škvorecký a Zdena Salivarová navštívili Austrálii koncem července t.r. -- Zlatou svatbu oslavili v Anaheim, Cal., Fr. Janeček a jeho paní Hazel. -- VIII. Naardenskému setkání ve Vídni předsedali 1.7. inž. Moritz a dp. J. Lang, S.J. Promluvil m.j. Vlad. Škutina a Mirko Janeček. -- MVDr. Mikuláš Ferjenčík byl 23.5. znovu zvolen předsedou čs. národní rady americké. -- Líbuše Zdražilová z Hradce má emigrovat do Kanady z Rakouska se svou rodinou koncem t.m. Její bratr Marcel Jílek sloužil v Anglii jako Žák.

Studijní kolej českých bohoslovců NEPOMUCENUM v Římě, která byla otevřena v květnu 1928, potřebuje nutně větší opravy /hlavně fasády/ a obrací se krajanskou veřejností s prosbou o finanční pomoc. Dary lze zaslat na adresu: Prof. Karel Vrána, Pontificio Collegium Nepomucenum, Via Concordia 1, 00183 Roma, Italy.

Foto Vic Urban

OSTRŮVEK

Jaroslav Kovářiček

Dočetl jsem se v novinách, že v zálivu Svátého Vavřince je k pronajmutí neobydlený ostrůvek. Ta zajímavá zpráva vzbudila ve mně naději, že snad je přece jen možné utéci někde mimo sféru vlivu komunistů. Odešel jsem ze své země rodné až na druhý konec světa jen proto, abych byl co nejdále od soudruhů, s kterými mám dost špatné zkušenosti. A opravdu, nějaký čas se zdálo, že budu mít od nich pokoj. Nyní však počínají rozšiřovat svůj vliv již opět nebezpečně v mé blízkosti. Vymysleli si totiž náramně chytrou věc, kterou nazvali celkem nevinně - úprava vztahu: odpros drahousku, zaplatť dolárky a my tě třeba necháme nahlédnout domů. Zprvu jsem se tomu smál, na tohle jim přece nikdo z emigrantů nenaleží, vždyť je to zcela průhledná lumpárna. Zoá se však, že jsem se mýlil, soudruzi vyhrávají. Úprava poměru, jak se také této příležitosti exulantské sebehany říká, nachází mezi krajany příznivou odezvu, soudě z toho, že o takových případech již nejen slychám, ale vyskytují se již i v okruhu lidí mně osobně známých.

Řekl jsem si: Nevadí! Já mohu celou záležitost klidně ignorovat, neboť mne ke kolaboraci nezískají. Jde také takovou úpravu nazvat jinak než kolaborací, když politický emigrant s režimem vyjednává, soudruha Husáka odprošuje a za ztrátu své důstojnosti ještě zaplatí v tvrdé měně a kdovi co napovídá při soudržském pohovoru na StR. Mne tedy nedostanou, řekl jsem si, a s těmi, co se tak vroucně navrátili do nedůstojnosti poroby se nebudou stýkat, přestanou pro mne existovat. Nebudu si přece potírást s rukou, která potírá na čs. konzulátu či na StB v Praze ruce těch, kteří nemilosrdně likvidují vlastní národ.

Jenomže ... Jdu kupříkladu na krajanský večerek do klubu a hle! Vedle u stolu sedí upravenec, u jiného stolu další upravenec a usmívají se na mne jako nic, jako my jsme Češi, my jsme muzikanti. Divám se raději do kouta či před sebe na stůl a je mi trapné. Gulásek mi přestává chutnat, vlastenecké zpěvy mne nočně rozladují. Pokud vím, krajanské spolky se nevyjadřují ohledně úpravy svých vztahů k upravenecům. Nu dobře, tímto pro mne končí krajanské spolčování, budu se stýkat s krajany jen v soukromí. Ale kdože! Byl jsem pozván na malou svatbu a pak se dovidám, že mezi několika málo hosty je i párek upravenců. Při představě, že bych musel poslouchat vyprávění upravenců o nedávné jejich cestě do socialistické vlasti hořko mi v ústech a pozvání odmítám. Při cestě z pláže stavují se náhodně u svých známých a kdo tam nesedí na pohovce? Jedna čerstvá upravenecelkyň. Kvapně se omlouvám a jedu domů. Sedím, přemítám a uvědomuji si, jak se soudruhům v Praze jejich plán daří. Nu budiž, takový je svět, to ale stejně neznamená, že musím obcovat s lidmi, kterými pohrdám. Neptijdu o nic a oni alespoň nebudou mít toho mnoho co povídat o mně v Praze.

Tím však mé nostalgické hofekování nekončí. Počínám zjišťovat, že v očích mého okolí stávám se viníkem já. Dostávám lekce o umění tolerance, je mi rozmlouvána má tvrdohlavost, neboť svým potrhlym chováním narušuji pohodu krajanského bytí. Snažím se sice své kritiky chlapat, a vůbec nevyžadují po nich aby se s upravenými přestali stýkat, toť věru jejich věc, dělá-li jim potěšení přítelít se s potenciálními donašeči StB; rozčiluje mne ale, když mi dávají lekce o svobodě. Ano, jsme ve svobodné zemi! Právě proto jsem tady. Při pohledu na průvod ANZACů přemýšlím s dojetím o těch mnoha Australanech, kteří šli za svobodu bojovat. Myslim na ty, kdo svůj život položili, ubychoť já i upravení mohli nalézt oázu svobody v jejich vlasti. Myslim na ty mrtvé a cítím se jim nejen vděčen, ale i zavázán. I oni měli své staré rodiče, některí i ženy a děti. Přesto šli bojovat proti silám prvohodouských diktatur, naposledy proti komunismu v Korei a ve Vietnamu. Jaký to paradox, když pak v řadách uprchlíků z komunistické diktatury najdou se lidé, kteří, když využili výhod, co jich svobodná země skýtá, sklóní dobrovolně hlavu a libají ruku, která je vyhnala a komunistický systém konkrétně podporují penězi, které jen díky této svobodné zemi mohli vydělat. Zajisté řekne někdo z mých tolerantních poučovatelů: Vždyť ty peníze si lidé vydělali svou prací, svými schopnostmi! Na to jim odpovídám: Co kdyby tak holoúci do Moskvy zajeli, co tam by se svými schopnostmi svedli? A proč vlastně doma nezůstali a tam díru do světa neudělali?

Soudruzi v Praze zajisté radují se nad všemi těmi, kdo do exilu přišli jen svobodně parazitovat. K opravdovému žití ve svobodě patří totiž i odpovědnost a tedy ochota přinášet oběti. Přesto se kritické tvrdohlavosti ohánějí slovem svoboda. Když žijeme ve svobodné zemi, máme uznat i právo, aby člověk finančně podporoval režim, jehož hlavním a veřejně proklamovaným cílem je svobodný západ zardousit. Takovéhle pojetí svobody může se zrodit jen ve hlavách otroků. Zdalipak tyto "svobodomilce" někdy napadne, že svoboda není lehce nabytý dar, nýbrž dlouze a těžce vybojovaná hodnota, kterou i nadále nutno chránit a hájit?

Zdá se, že malý český člověk přechází tyto situace nejraději mlčením, onou neblaze proslulou sebeopráčující filozofií: my na tom nic nezměníme, svět je velká lumpárna. Zaujímout nějaké stanovisko? Vždyť by z toho byly jen nepřijemnosti a máme my to zapotřebí? K čemu jáké ideály? A za čas řekne si náš exulant - realista: Tak tam byla Božka, byl tam Jenda a nic se jim nestalo, jen já tady mám náskou bílou hrst. Tož upravím a pojedou taky.

Při téhle představě přestává mi na jedinou vadit, že se nemohu účastnit spolkových večírků a jiných krajanských radovánek.

Právě proto ale pídim se po nějakém neobydleném ostrůvku, musí být však tak malý, aby na něm již nebylo místa pro politické emigranty z komunistického ráje.

"HLASY", Austrálie.

WINZE'S MEAT MARKET

ILJA ŠANDA

Čerstvé domácí a evropské uzeniny.

307 Roncesvalles Ave., Toronto.
Tel.: 533-5165

„Všechno se spíš modernizuje, než normalisuje,“ pokyvoval hlavou celník v Rozvadově. „Kdysi dávno utíkali lidé přes kopečky pěšky. Pak proráželi závory lokomotivou nebo nákladákem. Poté unášeli letadla. A teď dokonce utekl tenista Holeček. S raketou...“

ČECHOSLOVÁCI v ZAHRANIČÍ

Další došlé pozdravy:

Jan Pánek /Holandsko/ a dovolené v Itálii, Robert Wiener a V. Pitter /NSR/ z Izraele, manželé Foglovi /Montredl/ z Grossglockner, Rakousko, Jan Kusý z Wertheim, NSR, Jan Kuncíř a p. Marie Hořková z Auburn, Maine, USA, I. Teichlová, rodina Chadimova a Jan Polínek z Vídně, Jiří Voříšek a Mirka Janousková z Rakouska /před odletem do Kanady/ a B. Mousková z Amsterdamu. Všem díky! -- Jan Matousek založil v NSR "GALERIE VERLAG", adresa: Römerstr. 7, Postfach 1257, 3575 Kirchhain, W. Germany. Produkuje kalendáře, pohlednice a reprodukce maleb. -- Během sletu se ve Vídni sešli také čs. sportovci v zahraničí. Předseda Jan Petlíčka z NY a promluvil Jan Waldauf, Vlad. Škutina, Jára Kohout a Vavro Ry-

šavý. -- Sokol Fr. Fiedler oslavil 3.1.t.r. v Paříži "82". Pochází ze Žďárek u Hronova. -- Jan Kuncíř nám sdělil, že zvláštní výbor am. sendtu studuje, zda Praha plní povinnosti vůči diachodním žijícím v USA. -- Vydavatel A.P. Pašek má novou adresu: Gartenstr. 5, 8102 Oberengstringen, Switzerland. Tel. 01-7500913. -- Hledá se p. Stein, co pracoval v RFE, dnes v Kanadě? -- V Londýně/Anglie/žije býv. hokejista Stadionu Podolí Jar. Rába. -- V Mnichově požádalo min. týden o azyl 14 čs. turistů. -- Jednota Orla Vídeň II. zvolila Karla Rybu starostou. -- Mluvíme republikánského hnutí v Austrálii je S. Pokorný, 40 Franklin St., Annerley, Qld. 4103. -- Mojmír Povolný, předseda VV Rady svob. Československa podepsal 27.5. v Londýně/Anglie/memorandum prez. Reaganovi, vedle zástupců Polska, Rumunska a Maďarska, když Reagan přijel do Anglie. -- Hledá se O. Rumreich-Austrálie? -- Josef Kudláček si v Kolíně otevřel českou restauraci. Adresa: Friesenstr. 58, tel. 136573. -- Český lékař Jiří Krause z Planě odešel do exilu s autem Aero 500 z r. 1931. Dostává za ně 60.000 DM. -- Hynek Trhlík se stal předsedou Nezávislé Jednoty bývalých čs. vojáků v Sydney, Austrálie. Čestným předsedou je pplk. J. Novák, MBE. -- Zastupitelstvo Rady svob. Československa zasedalo ve Vídni 3.7. za vedení M. Povolného, R. Fraštackého, Vlad. Krajiny, Martina Kvetka a Jaroslava Pecháčka. O činnosti ČSNS v Kanadě promluvil Jiří Corn. -- Josef Škvorecký a Zdena Salivarová navštívili Austrálii koncem července t.r. -- Zlatou svatbu oslavili v Anaheim, Cal., Fr. Janeček a jeho paní Hazel. -- VIII. Naardenskému setkání ve Vídni předsedali 1.7. inž. Moritz a dp. J. Lang, S.J. Promluvil m.j. Vlad. Škutina a Mirko Janeček. -- MVDr. Mikuláš Ferjenčík byl 23.5. znovu zvolen předsedou čs. národní rady americké. -- Líbuše Zdražilová z Hradce má emigrovat do Kanady z Rakouska se svou rodinou koncem t.m. Její bratr Marcel Jílek sloužil v Anglii jako Žák.